

Kommunal- og distriktsdepartementet

Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Vår referanse: 23/03078-2
Arkivkode: 00
Saksbehandler: Lasse Jalling
Deres referanse: 22/4047-35
Dato: 21.09.2023

KS Høringssvar - særlovgjennomgang for å sikre at oppgaver til kommuner og fylkeskommuner tildeles i lover og forskrifter. Oppfølging av kommuneloven § 2-1

Vi viser til høringsnotatet om særlovgjennomgang.

KS slutter seg til de forslag om hjemmelsendringer som departementene foreslår. Endringene vil sikre at kommunesektorens oppgaver fremgår av lov eller forskrift, slik at man unngår oppgavefordeling gjennom bestemmelser som åpner for delegeringer eller instruksjer. Dette er i samsvar med Kommunelovens § 2-1:

«Kommuneloven § 2-1 slår fast at hver kommune og fylkeskommune er et eget rettssubjekt, og kan ta avgjørelser på eget initiativ og ansvar. Videre følger det av bestemmelsen at kommunene og fylkeskommunene utøver sitt selvstyre innenfor nasjonale rammer. Begrensninger i det kommunale selvstyret må ha hjemmel i lov.» (Høringsnotatet s 9)

Vi forutsetter videre at de foreslåtte endringene ikke medfører reelle endringer i oppgavefordelingen, slik som høringsnotatet presiserer.

KS mener for øvrig at høringsnotatets kapittel 1 og 2 har en meget presis beskrivelse av forutsetninger og begrensninger for statlig styring av kommunesektoren:

«Generelt kan det sies at lovkravet i [Kommuneloven] § 2-1 tredje ledd dreier seg om hvilke typer beslutninger som skal vedtas i lovs form, eventuelt ha grunnlag i lovvedtak. Lovkravet skal sikre at alle oppgavetildelinger som begrenser kommunenes frihet til å bestemme over seg selv, blir behandlet av Stortinget. Det skal også synliggjøre at departementene ikke kan styre kommunene som om de var en del av statsforvaltningen.» (Høringsnotatet s 9)

Videre beskriver høringsnotatet plikten om å vurdere konsekvenser av forslag om oppgaveoverføring på en presis måte:

«[...F]orvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig, før det treffes vedtak i saken. I tillegg stiller forvaltningsloven blant annet krav til hvordan forskrifter skal utformes, at de skal høres, og at det gjelder særlige krav til kunngjøring. Når oppgaver skal legges til kommunen, skal de ikke legges til et bestemt kommunalt organ. Det er av hensyn til kommunestyrets helhetlige styring.» (Høringsnotatet s 10)

Dersom faktisk praksis i statsforvaltningen – ikke minst i direktoratene og i statsforvalterens tilsyn – hadde fulgt de prinsipper som høringsnotatet beskriver, ville samspillet mellom forvaltningsnivåene være

langt mer avklart. Høringsnotatet er derfor i seg selv et viktig dokument som vil kunne fungere som en god veiledning for statsforvaltningen.

Med hilsen

Lasse Jalling

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur